

دانشگاه علوم پزشکی تهران
دانشکده پرستاری و مامایی

عنوان:

بررسی تاثیر آموزش خودمراقبتی بر غفلت از خود در سالمندان

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد در پرستاری سالمندی

نگارنده:

فرشته داودی

استاد راهنما:

دکتر نسرین نیک پیما

۱۴۰۰

چکیده

زمینه و هدف: غفلت از خود، شایع ترین نوع سوءرفتار در سالمندان است که فرد سالمند با آن سلامت و امنیت خود را مورد تهدید قرار می دهد و پیامدهایی همچون: اختلال در سلامت جسمی و روانی، کاهش کیفیت زندگی، افزایش نیاز به خدمات بهداشتی، عدم تبعیت از درمان و افزایش مرگ و میر دارد. در سالمندانی که از غفلت از خود رنج می برند، در نظر گرفتن خودمراقبتی امری مهم است. بسیاری از مشکلات در منزل بعث ناآگاهی و عدم برخورداری از مهارت لازم در مراقبت از خود می باشد. درحالیکه آموزش موفق به مددجو باعث افزایش بازده درمان، پیروی بهتر مددجو از برنامه درمانی و رضایت بیشتر مددجو می گردد. لذا پژوهش حاضر با هدف تعیین تاثیر آموزش خودمراقبتی بر غفلت از خود در سالمند انجام گرفت.

روش: این کارآزمایی بالینی تصادفی سازی شده در سال ۱۳۹۹ در شهر قزوین انجام شد. تعداد ۱۰۰ نفر از سالمندان ساکن منزل در شهر قزوین مراجعه کننده به مرکز خدمات جامع سلامت و دارای معیارهای ورود به پژوهش به روش نمونه گیری در دسترس انتخاب شدند و سپس به روش تصادفی طبقه بندی شده به دو گروه مداخله (۵۰ نفر) و کنترل (۵۰ نفر) تخصیص یافتند. ابزار گردآوری اطلاعات شامل پرسشنامه جمعیت شناختی و پرسشنامه غفلت از خود در سالمندان^۱ بود. برنامه آموزش خودمراقبتی بصورت ۶ جلسه آموزشی حضوری طی سه هفته، هفته ای دوبار به مدت ۴۵-۶۰ دقیقه ارائه شد. ابزار غفلت از خود در سالمند قبل و ۶ هفته بعد از مداخله در هر دو گروه تکمیل شد. تحلیل داده ها با استفاده از نرم افزار آماری SPSS نسخه رایگان ۲۲ در دو بخش آمار توصیفی (میانگین، انحراف معیار و توزیع فراوانی) و آمار استنباطی (کای اسکور و تی مستقل و من ویتنی یو) انجام گرفت.

یافته ها: نتایج نشان داد که دو گروه مداخله و کنترل از نظر سن ($p=0/36$)، وضعیت تاهل ($p=0/46$)، شغل ($p=0/99$)، تحصیلات ($p=0/56$)، وجود بیماری زمینه ای ($p=0/11$) و مصرف دارو ($p=0/11$) و تعداد فرزندان ($p=0/91$) تفاوت معنادار آماری ندارند و همگن بودند. میانگین نمره غفلت از خود در گروه کنترل، قبل و بعد از مداخله به ترتیب ۱/۳۴۵ با انحراف معیار ۰/۸۹ و ۰/۷۶۰- با انحراف معیار ۰/۴۳. و در گروه آزمون به ترتیب ۱/۴۵۳ با انحراف معیار ۰/۴۳ و ۰/۵۶- با انحراف معیار ۰/۳۱ بود. نتایج آزمون تی مستقل نشان داد که اختلاف میانگین نمره غفلت از خود در سالمندان بعد از مداخله در دو گروه آزمون و کنترل از لحاظ آماری معنادار شده است ($p<0/05$). بدین معنی که آموزش خودمراقبتی تاثیر مثبتی بر غفلت از خود در سالمند داشته است.

نتیجه گیری: نتایج مطالعه حاضر نشان داد که برنامه آموزش خودمراقبتی بر غفلت از خود در سالمند تاثیر مثبت داشته است. می توان برنامه آموزش خودمراقبتی را در مراکز خدمات جامع سلامت و مراکز درمانی جهت پیشگیری غفلت از خود در سالمند و تشویق به امر خود مراقبتی در سالمند پیشنهاد داد.

کلیدواژه ها: غفلت از خود، آموزش خودمراقبتی، سالمندی

**Teheran University of Medical Sciences
School of Nursing and Midwifery**

Title:

**The effect of self-care education on self-neglect in
the elderly**

**"A thesis submitted as partial fulfillment of the requirements for Master of Science
(MSc) Degree"**

**By
Fereshteh davoodi**

**Supervisor (s)
"Dr. Nasrin Nikpeyma"**

2021

Abstract

The title of the present research is: The effect of self-care education on self-neglect in the elderly

Background and Purpose: Self-neglect is the most common type of abuse in the elderly with which the elderly person threatens their health and safety and consequences such as: impaired physical and mental health, reduced quality of life, increased need for health services, non-compliance with Has treatment and increased mortality. In the elderly who suffer from neglect, it is important to consider self-care. Many problems at home are due to ignorance and lack of necessary skills in self-care, while successful training of the client increases the efficiency of treatment, better adherence. The client becomes more client of the treatment plan and satisfaction. Therefore, the present study was conducted to determine the effect of self-care education on self-neglect in the elderly.

Method: This randomized clinical trial was conducted in 1399 in Qazvin. A total of 100 elderly people living in Qazvin referred to the Comprehensive Health Service Center and met the inclusion criteria were selected by available sampling method and then randomly classified into two groups of intervention (50 people) and control (50 people) were allocated. Data collection tools included a demographic questionnaire and a self-neglect questionnaire in the elderly. The self-care training program was presented in the form of 6 face-to-face training sessions over three weeks, twice a week for 45-60 minutes. The instrument of self-neglect was completed in the elderly before and 6 weeks after the intervention in both groups. Data analysis was performed using SPSS software software free version 22 in two sections of descriptive statistics (mean, standard deviation and frequency distribution) and inferential statistics (Chi-square and Independent and Mann-Whitney U).

Results: The results showed that the two groups of intervention and control in terms of age ($p = 0.36$), marital status ($p = 0.46$), occupation ($p = 0.99$), education ($p = 0.56$), presence of underlying disease E ($p = 0.11$) and drug use ($p = 0.11$) and number of children ($p = 0.91$) were not statistically significant and were homogeneous. The mean score of self-neglect in the control group, before and after the intervention was 1.345 with a standard deviation of 0.89 and 0.760 with a standard deviation of 43.43, respectively. And in the experimental group 1.453 with a standard deviation of 0.43, respectively. And 7.056 with a standard deviation of 2.31 The results of independent t-test showed that the difference between the mean score of self-neglect in the elderly after the intervention in the experimental and control groups was statistically significant ($p < 0.05$). This means that self-care education has a positive effect on self-neglect in the elderly.

Conclusion: The results of the present study showed that the self-care education program had a positive effect on self-neglect in the elderly. It is possible to suggest a self-care education program in comprehensive health service centers and medical centers to prevent self-neglect in the elderly and to encourage self-care in the elderly

Keywords: self-care, Self-neglect, self-care education, elderly